

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : Presidium

Zaakdossiernummer :

Documentnummer : 2025.04034

Onderwerp : Raadsvoorstel Indicatoren en paragraaf Toekomstbestendigheid
(werkgroep Bestuurlijke Toekomst)

Beleidsprogramma : 1.1 Bestuur en Organisatie

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

In 2019 nam de raad een [motie vreemd](#) aan over de bestuurlijke toekomst, waarin het college onder meer werd verzocht om een voorstel aan de raad aan te bieden voor een onderzoek naar de mogelijke bestuursvormen. De motie resulteerde uiteindelijk in het rapport "[Bestuurlijke Toekomst Loon op Zand, huidig beeld en verkenning van de mogelijkheden](#)" van Berenschot, waarin vier scenario's geschetst, van zelfstandig blijven tot en met herindeling. Er werd uitdrukkelijk geen advies gegeven. De raad heeft daarop op [15 juli 2021](#) gekozen om in te zetten op zelfstandig blijven, mits de ontwikkelingen op een aantal aandachtsgebieden de goede kant op gaan. Die aandachtsgebieden zijn inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering.

Door de raads werkgroep Bestuurlijke Toekomst is vervolgens gewerkt aan het aanwijzen van meetbare indicatoren op basis waarvan geëvalueerd kan worden of de gemeente op de goede weg zit, en aan het ontwikkelen van het proces van meting van en rapportage over indicatoren. De werkgroep heeft hierbij ondersteuning gehad van Deloitte. In een viertal bijeenkomsten is in gezamenlijkheid gewerkt aan het rapport "Eindrapportage indicatoren bestuurlijke toekomst".

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Voor het volgen van de ontwikkelingen op het terrein van Toekomstbestendigheid voor de vier aandachtsgebieden inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering, een aantal indicatoren met bijbehorende normen, bronnen en wijze van meten vast te stellen (Ontwerpbesluit I)
2. Vanaf de jaarrekening 2024 een paragraaf "Toekomstbestendigheid" aan de jaarrekening toe te voegen, waarin wordt gerapporteerd over de vier aandachtsgebieden inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering, met inbegrip van de in Besluit I genoemde indicatoren, en waarin relevante informatie die veelal ook al in de programmaverantwoording en paragrafen is samengevat (Ontwerpbesluit II)
3. Het college te verzoeken aanbevelingen aangaande de begroting en de jaarrekening op te volgen en over de voortgang hiervan het Auditcomité bij de jaarstukken 2024 en jaarstukken 2025 te informeren (Ontwerpbesluit III)

Beoogd effect

Met het aanwijzen van indicatoren en de wijze waarop deze worden gevolgd kan de raad zich jaarlijks een oordeel vormen over de richting waarop de gemeente Loon op Zand zich ontwikkelt op het gebied van bestuurlijke toekomst.

Argumenten

1.1 Indicatoren zijn in consensus tot stand gekomen

Een gedeelte van de indicatoren is door de werkgroep Bestuurlijke Toekomst zelfstandig geïdentificeerd. De ontbrekende indicatoren zijn met ondersteuning van Deloitte door de werkgroep Bestuurlijke Toekomst aangewezen, waarna een gedragen set van indicatoren, normen, bronnen en wijze van meting voor de vier terreinen inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering is ontstaan.

1.2 Niet alleen de raad is betrokken geweest bij het traject

Bij de vier bijeenkomsten van de werkgroep Bestuurlijke Toekomst waren ook de burgemeester en de gemeentesecretaris betrokken. Ook heeft Deloitte afstemming gezocht met de ambtelijke organisatie over de haalbaarheid van indicatoren en de extra paragraaf bedrijfsvoering.

2.1 Raad kan besluiten tot het toevoegen van een extra paragraaf in de begroting

Op grond van [artikel 9 van de BBV](#) bevat de gemeentelijke begroting ten minste een zevental specifiek genoemde paragrafen. Het staat de raad vrij om hier naar eigen inzicht paragrafen aan toe te voegen.

Door het toevoegen van een extra paragraaf Toekomstbestendigheid aan de jaarrekening wordt voorzien in de behoefte van de raad om regelmatig te zien hoe de verschillende indicatoren die zijn geïdentificeerd als relevant voor het inzicht in de bestuurlijke toekomst.

3 Eindrapport bevat een aantal aanbevelingen voor de verbetering van begroting en jaarrekening

Naast de werkzaamheden ten aanzien van de indicatoren voor de werkgroep Bestuurlijke Toekomst doet in zijn rapport een aantal aanbevelingen voor de begroting en jaarrekening ter verbetering van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Het lijkt de werkgroep Bestuurlijke Toekomst een goed idee om deze aanbevelingen aan het college aan te bieden met het verzoek hieraan gehoor te geven en over de voortgang hiervan in 2024 en 2025 te rapporteren aan het Auditcomité.

Kanttekeningen

Indicatoren, normen en meetwijzen geen statisch geheel

De set van indicatoren, normen en meetwijzen is niet afgerond en zal dit naar verwachting ook nooit helemaal zijn. Voor een deel moeten de normen nog verder ontwikkeld worden. Voor een ander deel zou de praktijk te zijner tijd kunnen uitwijzen dat bepaalde indicatoren of normen aan herziening toe zijn. Een dialoog hierover tussen raad en college en andersom is dan uiteraard aan de orde.

Financieel

Niet van toepassing

Voortgang

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Eindrapportage indicatoren bestuurlijke toekomst

Het presidium
de secretaris,

de burgemeester,

J.A.J.J. Oosterhuis

H.A.G. Ronnes

Ontwerpbesluit I

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het presidium van 27 maart 2025,

b e s l u i t

voor het volgen van de ontwikkelingen op het terrein van Toekomstbestendigheid voor de vier aandachtsgebieden inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering, de volgende indicatoren met bijbehorende normen, bronnen en wijze van meten vast te stellen:

1. Inwonerstevredenheid				
Nr.	Indicator	Norm	Bron	Meting
1.1	Waardering dienstverlening inwoners	Gelijk aan gemiddelde Nederlandse gemeenten	Waarstaatjegemeente.nl	Enquête inmiddels uitgevoerd
1.2	Waardering dienstverlening ondernemers/ verenigingen en stichtingen	Gelijk aan gemiddelde Nederlandse gemeenten	Waarstaatjegemeente.nl	Enquête inmiddels uitgevoerd
2. Financiën				
Nr.	Indicator	Norm	Bron	Meting
2.1	Solvabiliteitsratio	20 – 50% (zie begroting)	Financiële administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
2.2	Structurele exploitatieruimte	> 0 (zie begroting)	Financiële administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
2.3	Belastingcapaciteit	110 – 115%	Financiële administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
2.4	Netto-schuldquote	Maximaal 120% (is iets lager dan de VNG-norm van 130% voor “Voldoende”). 90% is “Signaalwaarde”.	Financiële administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
3. Robuuste organisatie				
Nr.	Indicator	Norm	Bron	Meting
3.1	Tevredenheid medewerkers	Hoger dan een 7 (Nader te bepalen).	Medewerkers-tevredenheidsonderzoek	
3.2	Uitstroom medewerkers	Uitstroom tussen de X% en Y%. Eerst rapporteren en later normeren. Daarbij ook rapporteren over wisselingen op managementniveau.	Personele administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025 – 2028
3.3	Invulling kwetsbare functies (*). Op dit moment met name belangrijke financiële functies en belangrijke functies Ruimtelijke ordening. Vooral vanwege	Rapporteren over vacatures, tijdelijke inhuur, en periode van openstaande vacatures. Combinatie van	Personele administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028

de noodzakelijke “historische dossierkennis”.

kwalitatieve en kwantitatieve informatie. Nader concretiseren na 1e rapportage.

3.4	Openstaande vacatures	Maximaal XX% van de vacatures staat langer dan 4 maanden open. Eerst rapporteren, dan normeren.	Personele administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
3.5	Afhankelijkheid van inhuurkrachten	Maximaal 20% (landelijk gemiddelde) van de functies wordt ingevuld door inhuurkrachten (gecorrigeerd voor specialistische taken).	Personele administratie	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028
3.6	Omvang en gebruik opleidingsbudget en informatie over %-medewerkers dat een opleiding heeft gevolgd.	Hoogte en trend opleidingsbudget en gebruik hiervan. X% van begroting personeelslasten. Aantal medewerkers in relatie tot het totaal dat een opleiding heeft gevolgd. Eerst rapporteren, dan normeren.	Financiële administratie.	Jaarrekening 2024 Begroting 2025-2028

(*) Een functie is een kwetsbare functie als het vertrek van een medewerk(s) er op deze functie direct leidt tot stagnering in de voortgang van activiteiten (bedrijfscontinuïteit) omdat de functie niet zomaar opnieuw is in te vullen of omdat met het vertrek van de medewerk(st)er veel historisch besef verdwijnt.

4. Taakuitvoering

Nr.	Via taakveld/programma	Norm	Bron	Meting vereiste
4.1	Overwegend) wettelijke taken	- Activiteiten gerealiseerd - Kwalitatief voldoende - Geen achterstanden - Naleving eventuele wettelijke normen	- Jaarverslag en jaarrekening - Berap (indien informatie niet in andere P en C documenten staat) - Beleidsbeoordelingen - Inspectierapporten - Rekenkamerrapporten - Klachten - Bezwaar- en beroep - Horizontaal Toezicht provincie - Eigen meldingen gemeente overtreden wet-/ regelgeving	Transparante en concrete doelen en activiteiten, informatie onderuitputting Rapporteren over achterstanden, niet gelukt, gedeeltelijk gelukt
4.2	Overige, reguliere, taken.	- Doelen bereikt - Activiteiten gerealiseerd - Kwalitatief voldoende - Geen achterstanden	- Jaarverslag en jaarrekening - Berap (indien informatie niet in andere P en C documenten staat) - Beleidsbeoordelingen - Rekenkamerrapporten - Klachten	
4.3	Speerpunt taken (projecten, investeringen, nieuw beleid). Denk aan Energietransitie, Woningbouw	- Doelen overeenkomstig planning bereikt - Binnen budget gebleven	- Jaarverslag en jaarrekening - Beleidsbeoordelingen - Rekenkamerrapporten	
4.4	Kwaliteit en tijdigheid implementatie wijzigingen in wet- en regelgeving. Denk aan privacywetgeving,	Nieuwe of gewijzigde wetgeving tijdig en toereikend ingevoerd	- Horizontaal Toezicht Provincie - Beleidsnota's	

omgevingswet, Nis-2 richtlijn,
etc.

- Paragraaf bedrijfsvoering in
het jaarverslag

4.5 Innovaties

Transformaties,
toepassing nieuwe
technieken,
implementatie nieuw
software

- Paragraaf
bedrijfsvoorziening,
- Beleidsnota

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van
Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Ontwerpbesluit II

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het presidium van 27 maart 2025,

gelet op artikel 9 Besluit Begroting en Verantwoording;

b e s l u i t

Vanaf de jaarrekening 2024 een paragraaf "Toekomstbestendigheid" aan de jaarrekening toe te voegen, waarin wordt gerapporteerd over de vier aandachtsgebieden inwonerstevredenheid, financiën, robuuste organisatie en taakuitvoering, met inbegrip van de in Besluit I genoemde indicatoren, en waarin relevante informatie die veelal ook al in de programmaverantwoording en paragrafen is samengevat.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Ontwerpbesluit III

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het presidium van 27 maart 2025,

b e s l u i t

Het college te verzoeken de volgende aanbevelingen aangaande de begroting en de jaarrekening op te volgen en over de voortgang hiervan het Auditcomité bij de jaarstukken 2024 en jaarstukken 2025 te informeren:

1. Beschrijf de activiteiten zo concreet mogelijk;
2. Trek duidelijkere conclusies;
3. Geef aan wat overwegend wettelijke en niet- wettelijke taken zijn;
4. Vermeld bij de activiteiten (en doelstellingen) in de jaarrekening expliciet wat wel, gedeeltelijk, afwijkend en niet is gerealiseerd;
5. Geef bij de taken (of paragraaf bedrijfsvoering) informatie over inspectie-rekenkamerrapporten, bezwaar en beroep;
6. Geef bij de taken (of paragraaf bedrijfsvoering) informatie over de implementatie van nieuwe/gewijzigde wet- en regelgeving;
7. Maak de opbouw van de vensters integraler, door bijvoorbeeld op te nemen welke verbonden partijen betrokken zijn, welke investeringen zijn gedaan, welk risico's er zijn, welke doelen niet worden gerealiseerd, welke beleidsnota's (+ jaartal) relevant zijn etc.;
8. Niet alles is objectief meetbaar. Houd de informatie in de monitor zoveel mogelijk feitelijk. Soms zijn de activiteiten wel meetbaar, maar is er geen sterk verband met de doelstellingen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,